

บันทึก

เรื่อง การนับระยะเวลาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๗๐๙/๒๖๗๖๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า อธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่ง ที่ ๕๔๖/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๓๕ และที่ ๙๑๒/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๕ ให้ผู้ถือใบจองออกไปจากที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าจับจอง เนื่องจากบุคคลดังกล่าวทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดินและมิได้ปฏิบัติตามระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๕ ต่อมาบุคคลดังกล่าวได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยยื่นผ่านนายอำเภอท้องที่ ซึ่งกรมที่ดินได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วมีความเห็นเกี่ยวกับการนับระยะเวลาอุทธรณ์ออกเป็น ๒ ฝ่าย คือ

๑. ฝ่ายที่หนึ่งเห็นว่า การนับระยะเวลาอุทธรณ์ตามความในวรรคสองของมาตรา ๓๒^๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จะต้องเริ่มนับระยะเวลาอุทธรณ์ตั้งแต่วันที่นายอำเภอท้องที่ได้รับคำอุทธรณ์ ทั้งนี้ เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ ๑๓๓๑/๒๕๐๗ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ กำหนดระเบียบว่าด้วยการยื่นอุทธรณ์ไว้ว่า ให้ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยยื่นต่อนายอำเภอท้องที่ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่

๒. ฝ่ายที่สองเห็นว่า การนับระยะเวลาอุทธรณ์ตามความในวรรคสองของมาตรา ๓๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จะต้องเริ่มนับระยะเวลาอุทธรณ์ตั้งแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับคำอุทธรณ์ โดยนับแต่วันรับที่มีหลักฐานการลงรับของสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี ทั้งนี้ เนื่องจากในทางปฏิบัติ เมื่อกรมที่ดินได้รับเรื่องจากจังหวัดแล้วจะต้องตรวจสอบเรื่องราวทั้งหมด บางกรณีอาจจะต้องให้จังหวัดสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อความถูกต้องและเป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์ ถ้าจะนับระยะเวลาอุทธรณ์ตั้งแต่วันที่นายอำเภอท้องที่ได้รับคำอุทธรณ์ อาจมีผลให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาวินิจฉัยสั่งการไม่ทันกำหนดเวลา

^๑ มาตรา ๓๒ บุคคลใดเข้าครอบครองที่ดินตามนัยแห่งบทบัญญัติมาตรา ๓๐ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขของคณะกรรมการ อธิบดีมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นออกไปจากที่ดินนั้นได้ และนับตั้งแต่วันที่รับคำสั่ง ให้บุคคลนั้นขาดสิทธิอันจะพึงได้ตามระเบียบข้อบังคับทั้งหลายทันที

ถ้าบุคคลนั้นไม่พอใจคำสั่งดังกล่าวในวรรคก่อน ก็มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง แต่ถัรัฐมนตรีมิได้วินิจฉัยสั่งการภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์ ให้ถือว่ารัฐมนตรีสั่งให้มีสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นต่อไป แต่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดและเงื่อนไขของคณะกรรมการตามเดิม

คำสั่งของรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

๖๐ วัน

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายและมีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงควรให้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาวินิจฉัย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) แล้ว เห็นว่า ในการจัดให้บุคคลเข้าครอบครองในที่ดินที่ได้จัดให้ราษฎรเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและทำมาหาเลี้ยงชีพตามมาตรา ๒๗^๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินนั้น มาตรา ๓๐^๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบจองให้ไว้เป็นหลักฐานก่อน และเมื่อปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่าบุคคลที่ได้จัดให้ครอบครองที่ดินได้ทำประโยชน์ในที่ดิน และทั้งได้ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติกำหนดโดยครบถ้วนแล้วก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้โดยเร็ว ในกรณีที่ผู้ได้รับใบจองไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขของคณะกรรมการมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง^๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นออกไปจากที่ดินนั้นได้ และให้บุคคลนั้นขาดสิทธิอันจะพึงได้ตามระเบียบข้อบังคับทั้งหมดตั้งแต่วันที่รับคำสั่ง อย่างไรก็ตาม มาตรา ๓๒ วรรคสอง^๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่า ถ้าบุคคลนั้นไม่พอใจคำสั่งอธิบดีดังกล่าวก็มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันได้รับคำสั่ง และรัฐมนตรีต้องวินิจฉัยสั่งการภายในกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์ หากรัฐมนตรีมิได้วินิจฉัยสั่งการภายในกำหนด ให้ถือว่ารัฐมนตรีสั่งให้บุคคลที่อุทธรณ์มีสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นต่อไป ดังนั้น บทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นบทบัญญัติให้สิทธิในการครอบครองที่ดินแก่ประชาชน โดยบุคคลที่ได้รับ

^๒ มาตรา ๒๗ นอกจากที่ดินที่ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐนำไปจัดตามกฎหมายอื่นแล้ว อธิบดีมีอำนาจจัดที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง ให้ราษฎรเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและทำมาหาเลี้ยงชีพได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งให้รวมถึงรายการดังต่อไปนี้ด้วย คือ

- (๑) จำนวนที่ดินที่จะแบ่งให้ครอบครอง
- (๒) หลักเกณฑ์สอบสวนคัดเลือกผู้เข้าครอบครอง
- (๓) วิธีที่ผู้เข้าครอบครองพึงปฏิบัติ
- (๔) หลักเกณฑ์การชดใช้ทุนที่ได้ลงไปในพื้นที่นั้น และการเรียกค่าธรรมเนียมบางอย่าง
- (๕) กิจการที่จำเป็นสำหรับการจัดแบ่งที่ดิน

ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดและเงื่อนไขของคณะกรรมการให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^๓ มาตรา ๓๐ เมื่อได้จัดให้บุคคลเข้าครอบครองในที่ดินรายใดแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบจองให้ไว้เป็นหลักฐานก่อน และเมื่อปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่า บุคคลที่ได้จัดให้ครอบครองที่ดินได้ทำประโยชน์ในที่ดิน และทั้งได้ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยครบถ้วนแล้ว ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้โดยเร็ว

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

การจัดให้เข้าครอบครองที่ดินซึ่งรัฐได้จัดให้เป็นที่อยู่อาศัยและทำมาหาเลี้ยงชีพตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จะได้รับใบจองไว้เป็นหลักฐานก่อน และเมื่อได้ทำประโยชน์ในที่ดิน และได้ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับข้อกำหนด และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยครบถ้วนแล้ว ก็จะได้รับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน อธิบดีจะมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นออกจากที่ดินได้เฉพาะเมื่อปรากฏว่าบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยครบถ้วนเท่านั้น ซึ่งบุคคลนั้นก็มีสิทธิขอความเป็นธรรมโดยยื่นอุทธรณ์คำสั่งอธิบดีดังกล่าวต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งอธิบดี คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เห็นว่า การที่มาตรา ๓๒ วรรคสอง^๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติให้รัฐมนตรีต้องพิจารณาและวินิจฉัยสั่งการภายในกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์มีเจตนารมณ์ให้ถือว่ารัฐมนตรีสั่งให้บุคคลนั้นมีสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นต่อไปนั้น ก็เพื่อเร่งรัดรัฐมนตรีให้ต้องวินิจฉัยสั่งการโดยเร็วภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดอันเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งมีบทบัญญัติอื่นในทำนองเดียวกัน ดังเช่นมาตรา ๖๘^๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่บัญญัติให้ถือว่าถ้ารัฐมนตรีมิได้วินิจฉัยสั่งการอุทธรณ์ของเจ้าของที่ดินเกี่ยวกับคำสั่งเจ้าพนักงานที่ดินที่ไม่อนุญาตให้ทำลาย ดัดแปลง เคลื่อนย้ายหรือถดถอน หลักหมายเขตหรือหมุดหลักฐานเพื่อการแผนที่ในเขตที่ดินของผู้อุทธรณ์ภายใน ๖๐ วัน ให้ถือว่ารัฐมนตรีอนุญาตให้เจ้าของที่ดินดำเนินการตามที่อุทธรณ์ได้ หรือมาตรา ๑๙^๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์แจ้งการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้บรรทุกของโดยเรืออื่นให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในเวลาไม่เกิน ๕ วันนับแต่วันที่รับคำขอ ถ้าผู้ขอไม่ได้รับแจ้งภายในกำหนดเวลา ๕ วัน ให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้บรรทุกของโดยเรืออื่นได้ หรือมาตรา ๑๙^๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืน

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)

^๗ มาตรา ๖๘ เมื่อบุคคลใดมีความจำเป็นที่จะต้องกระทำการตามความในมาตรา ๖๗ ให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อขออนุญาต

ในกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินไม่อนุญาต ให้เจ้าของที่ดินมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับจากวันทราบคำสั่งไม่อนุญาต ให้รัฐมนตรีสั่งภายในหกสิบวันนับจากวันได้รับอุทธรณ์ คำสั่งรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ถ้ารัฐมนตรีไม่สั่งภายในกำหนดหกสิบวันดังกล่าวในวรรคก่อน ให้ถือว่าอนุญาต

^๘ มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ไม้อาจบรรทุกของที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ โดยเรือไทยได้ให้ผู้ส่งของยื่นคำขอรับหนังสืออนุญาตให้บรรทุกของดังกล่าวโดยเรืออื่นต่อสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานกำหนด

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้บรรทุกของโดยเรืออื่นให้สำนักงานแจ้งให้ผู้ขอทราบภายในเวลาไม่เกินห้าวันนับแต่วันรับคำขอ ถ้าผู้ขอไม่ได้รับแจ้งภายในกำหนดเวลาห้าวันให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้บรรทุกของโดยเรืออื่นได้

^๙ มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ต้องเวนคืนโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นแต่เพียงบางส่วน เจ้าของจะร้องขอให้เจ้าหน้าที่เวนคืนส่วนที่เหลืออยู่ซึ่งใช้การไม่ได้แล้วด้วยก็ได้

ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่ยอมเวนคืนตามคำร้องขอของเจ้าของ เจ้าของมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้

อสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๐ ที่บัญญัติให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ของเจ้าของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างให้เวนคืนโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างส่วนที่เหลือให้เสร็จสิ้นภายใน ๖๐ วันนับแต่วันได้รับคำอุทธรณ์ มิฉะนั้นให้ถือว่ารัฐมนตรีวินิจฉัยให้เจ้าหน้าที่เวนคืนตามคำร้องของเจ้าของ ก็ได้บัญญัติให้ประโยชน์แก่ผู้อุทธรณ์หรือผู้ขอ เนื่องจากคำนึงถึงประโยชน์ที่บุคคลเหล่านั้นจะพึงได้รับ เช่นเดียวกับมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ข้างต้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เห็นว่าคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๓๓๑/๒๕๐๗ เรื่อง การยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามความในมาตรา ๓๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ ซึ่งกำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เป็นการวางระเบียบปฏิบัติเพื่อให้การพิจารณาอุทธรณ์เป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว นั้น ถือเป็นการมอบหมายให้นายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ซึ่งที่ดินตั้งอยู่เป็นตัวแทนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการรับคำอุทธรณ์ เมื่อปรากฏว่าคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๓๓๑/๒๕๐๗ ฯลฯ ข้อ ๑^{๑๐} และข้อ ๒^{๑๑} กำหนดให้ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ต้องยื่นอุทธรณ์ต่อนายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ซึ่งที่ดินของตนตั้งอยู่ และให้เจ้าหน้าที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอลงบัญชีรับหนังสือตามระเบียบงานสารบรรณ เพื่อเป็นหลักฐานว่าได้รับอุทธรณ์วันใด กรณีจึงต้องถือว่าวันที่นายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ที่ได้รับอุทธรณ์เป็นวันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับคำอุทธรณ์ และต้องเริ่มนับระยะเวลาที่รัฐมนตรีจะต้องวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งอธิบดีตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ตั้งแต่วันดังกล่าวเป็นต้นไป หากจะตีความว่า นายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ที่ได้รับอุทธรณ์ไว้เพื่อให้ทำการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเสียก่อนยังไม่ถือว่ารัฐมนตรีได้รับอุทธรณ์แล้ว จะเกิดปัญหาขึ้นหลายประการ ประการแรกนายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ที่รับอุทธรณ์มีอำนาจที่จะรับอุทธรณ์ได้หรือไม่ ถ้าไม่ถือว่ามี

รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฉบับนั้น ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ มิฉะนั้นให้ถือว่ารัฐมนตรีวินิจฉัยให้เจ้าหน้าที่เวนคืนตามคำร้องขอของเจ้าของ

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้นำมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^{๑๐} ข้อ ๑. ให้ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยยื่นต่อนายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ แล้วแต่กรณี และเมื่อได้รับอุทธรณ์แล้วให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอนั้นรีบทำการสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อหาข้อเท็จจริงตามคำร้องโดยด่วน แล้วบันทึกความเห็นเสนอเรื่องทั้งหมดให้ถึงจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์

^{๑๑} ข้อ ๒. ในการรับอุทธรณ์ดังกล่าวในข้อ ๑. ให้เจ้าหน้าที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณีลงบัญชีรับหนังสือตามระเบียบงานสารบรรณ เพื่อเป็นหลักฐานว่าได้รับอุทธรณ์ในวันใด

อำนาจรับอุทธรณ์ ระยะเวลาสามสิบวันที่กำหนดให้ยื่นอุทธรณ์จะต้องนับต่อไปจนกว่าอุทธรณ์จะถึงรัฐมนตรี ทำให้ผู้อุทธรณ์ไม่สามารถรู้ได้ว่าเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะส่งอุทธรณ์ถึงรัฐมนตรีวันใด อาจทำให้สิ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดได้ ประการที่สอง การที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ สอบสวนข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นก่อนส่งอุทธรณ์ถึงรัฐมนตรีเป็นการขยายเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ว่ารัฐมนตรีจะต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในหกสิบวันออกไปช้านานเท่าใดก็ได้ เวลาที่กฎหมายกำหนดให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ก็จะมีผลใช้บังคับ

โดยสรุป คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เห็นว่า จะต้องเริ่มนับระยะเวลาวินิจฉัยอุทธรณ์ตั้งแต่วันที่นายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ได้รับอุทธรณ์ ทั้งนี้ ตามความเห็นของฝ่ายที่หนึ่ง

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๓๕